
SANNINGEN OM
INHALATIONSMEDEL
Boffning
Sniffning
Air blast
Poppers
Medusa
nejtilldroger.se

VARFÖR DETTA HÄFTE PRODUCERADES

Det är mycket prat om droger nuförtiden – i skolan, på gatorna, på internet och i tv. En del av det är sant, en del inte.

Vad du kanske inte vet är att mycket av vad du hör om droger faktiskt kommer från dem som säljer dem. Tidigare langare har medgett att de skulle ha sagt vad som helst till folk för att få dem att köpa droger.

Du behöver verkliga fakta och sanningen om droger så att du kan fatta ett välgrundat beslut om dem. Det är därför vi har producerat detta häfte – för dig.

Din feedback är viktig för oss, så låt oss veta vad du tycker om detta häfte. Besök oss på nätet på **NejTillDroger.se** och skicka e-post till oss på **info@drugfreeworld.org**.

VAD ÄR INHALATIONSMEDEL?

Ordet *inhalationsmedel* syftar på ångorna från giftiga ämnen som inhaleras för att snabbt bli hög.

Dessa ämnen inkluderar lösningsmedel, aerosolsprayer, gaser och nitriter (receptbelagda läkemedel som används för att sänka blodtrycket). Enligt National Poison Data System missbrukas nu omkring 3 400 olika produkter som inhalationsmedel. Dessa inkluderar vanliga hushålls- och industriprodukter som skokräm, lim, bensin, tändvätska, spraygrädde, dikväveoxid* (kallas *whippets* eller *lustgas*), sprayfärg, korrigeringsvätska, rengöringsmedel, tuschpennor, thinner och lacknafta.

De flesta inhalationsmedel fungerar som bedövningsmedel, som saktar ner kroppens funktioner. Efter ett inledande rus och förlust av hämningar kommer dåsighet, yrsel och agitation.

* dikväveoxid: en färglös gas med sötaktig lukt som används som bedövningsmedel

Kemikalierna absorberas genom lungorna in i blodomloppet och når snabbt hjärnan och andra organ. Detta kan ibland orsaka permanent fysisk och psykisk skada.

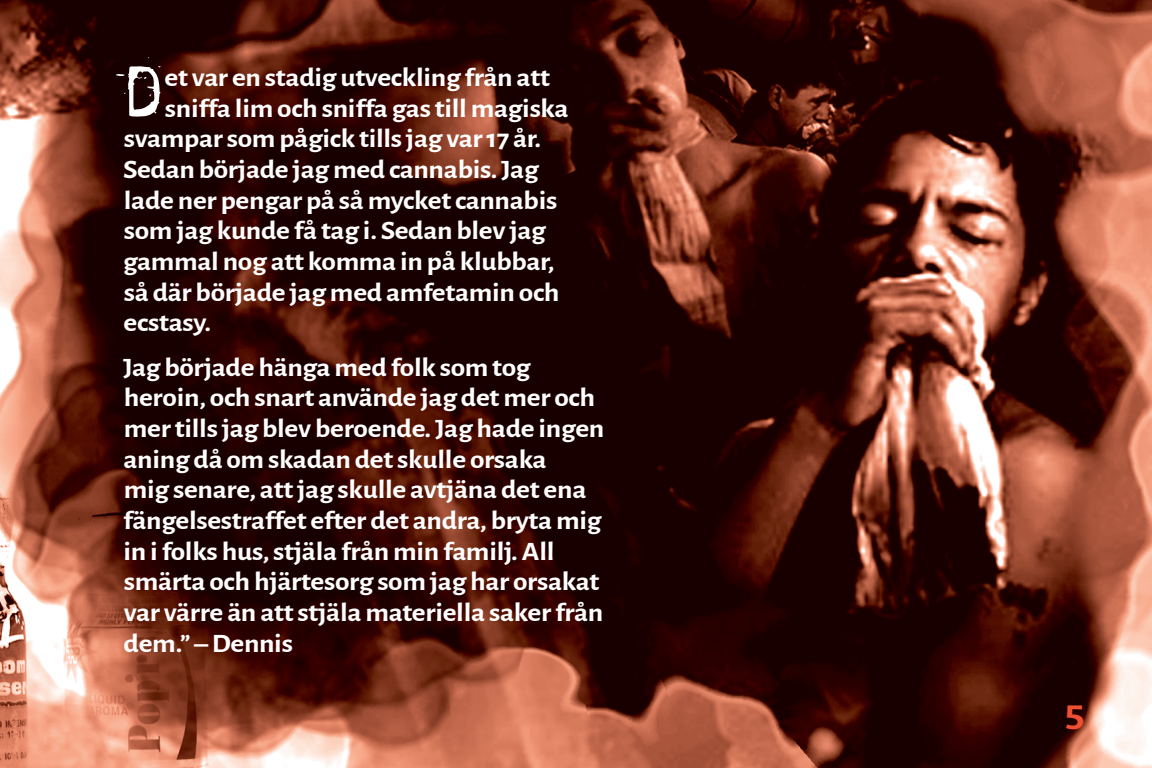
Användare andas in kemiska ångor direkt från öppna behållare (*sniffning*) eller andas in ångor från trasor indränkta i kemikalier (på engelska *huffing*). Det händer också att folk sprejar ämnen direkt i näsan eller munnen, eller häller kemikalier på kragen, ärmarna eller manschetterna och sniffar dem då och då. Vid *bagging* (ofta kallad *boffning* på svenska) andas användaren in ångor från ett ämne som lagts i en pappers- eller plastpåse. Bagging i ett slutet utrymme ökar risken för kvävning avsevärt.

SLANGBETECKNINGAR FÖR INHALATIONSMEDEL

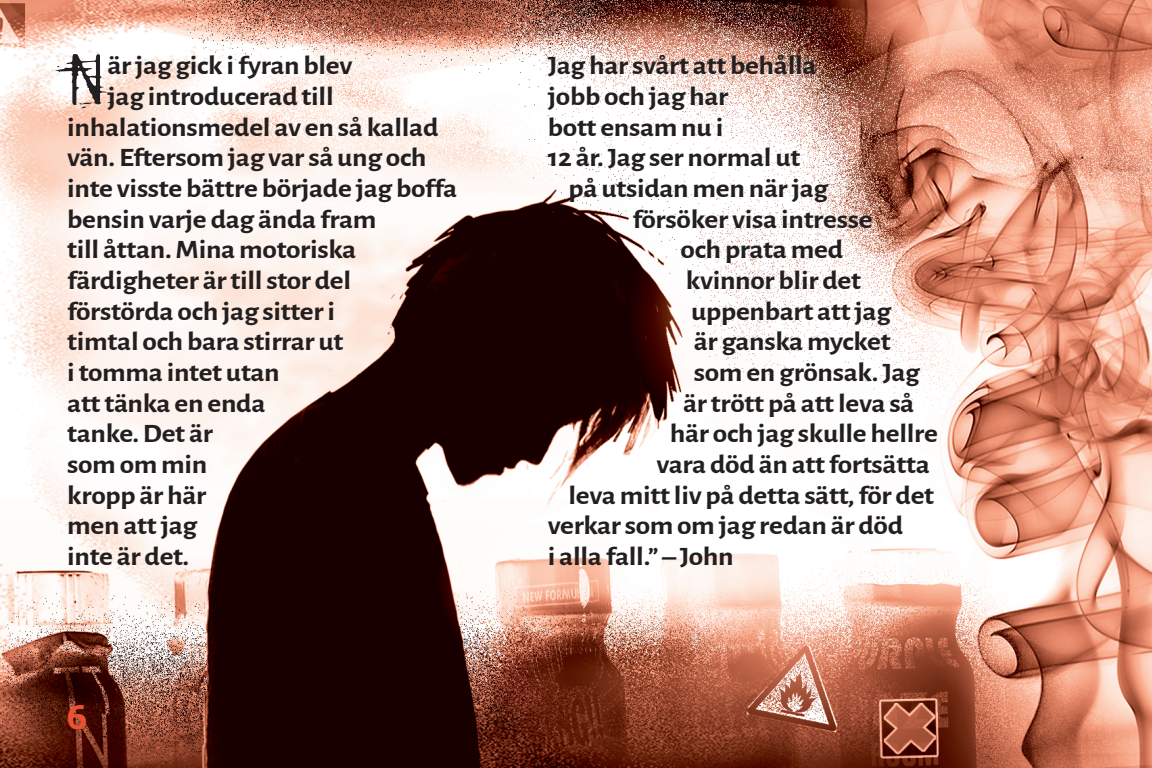
- Boffning
- Ames
- Amys
- Aroma of Men
- Bolt
- Poppers
- Bullet
- Bullet Bolt
- Buzz Bomb
- Discorama
- Hardware
- Heart-on
- Highball
- Hippie Crack
- Huff
- Lustgas
- Locker Room
- Medusa
- Moon Gas
- Oz
- Pearls
- Poor Man's Pot
- Poppers
- Quicksilver
- Rush
- Satan's Secret
- Shoot the Breeze
- Snappers
- Snotballs
- Spray
- Texas Shoeshine
- Thrust
- Toilet Water
- Toncho
- Viagra in a Bottle
- Whippets
- Whiteout

Det var en stadig utveckling från att sniffa lim och sniffa gas till magiska svampar som pågick tills jag var 17 år. Sedan började jag med cannabis. Jag lade ner pengar på så mycket cannabis som jag kunde få tag i. Sedan blev jag gammal nog att komma in på klubbar, så där började jag med amfetamin och ecstasy.

Jag började hänga med folk som tog heroin, och snart använde jag det mer och mer tills jag blev beroende. Jag hade ingen aning då om skadan det skulle orsaka mig senare, att jag skulle avtjäna det ena fängelsestraffet efter det andra, bryta mig in i folks hus, stjäla från min familj. All smärta och hjärtesorg som jag har orsakat var värre än att stjäla materiella saker från dem.” – Dennis

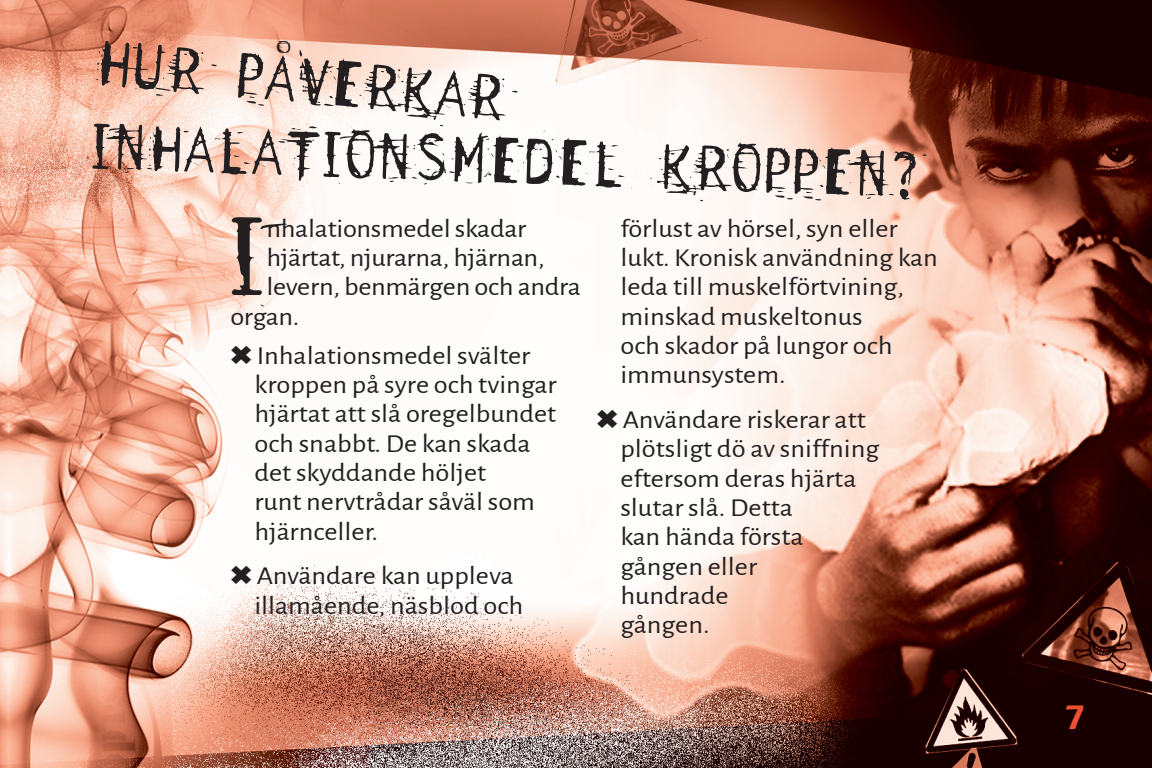
När jag gick i fyran blev jag introducerad till inhalationsmedel av en så kallad vän. Eftersom jag var så ung och inte visste bättre började jag boffa bensin varje dag ända fram till åttan. Mina motoriska färdigheter är till stor del förstörda och jag sitter i timtal och bara stirrar ut i tomma intet utan att tänka en enda tanke. Det är som om min kropp är här men att jag inte är det.

Jag har svårt att behålla jobb och jag har bott ensam nu i 12 år. Jag ser normal ut på utsidan men när jag försöker visa intresse och prata med kvinnor blir det uppenbart att jag är ganska mycket som en grönsak. Jag är trött på att leva så här och jag skulle hellre vara död än att fortsätta leva mitt liv på detta sätt, för det verkar som om jag redan är död i alla fall.” – John

HUR PÅVERKAR INHALATIONSMEDEL KROPPEN?

Inhalationsmedel skadar hjärtat, njurarna, hjärnan, levern, benmärgen och andra organ.

- ✖ Inhalationsmedel svälter kroppen på syre och tvingar hjärtat att slå oregelbundet och snabbt. De kan skada det skyddande höljet runt nervtrådar såväl som hjärnceller.
- ✖ Användare kan uppleva illamående, näsblod och förlust av hörsel, syn eller lukt. Kronisk användning kan leda till muskelförtvining, minskad muskeltonus och skador på lungor och immunsystem.
- ✖ Användare riskerar att plötsligt dö av sniffning eftersom deras hjärta slutar slå. Detta kan hända första gången eller hundrade gången.

VERKNINGAR PÅ KORT SIKT

De flesta inhalationsmedel inverkar direkt på nervsystemet och orsakar personlighetsförändringar. Inom några sekunder upplever användaren berusning och andra reaktioner som liknar dem från alkohol. Det finns en rad fenomen som kan upplevas under eller strax efter användning, inklusive:

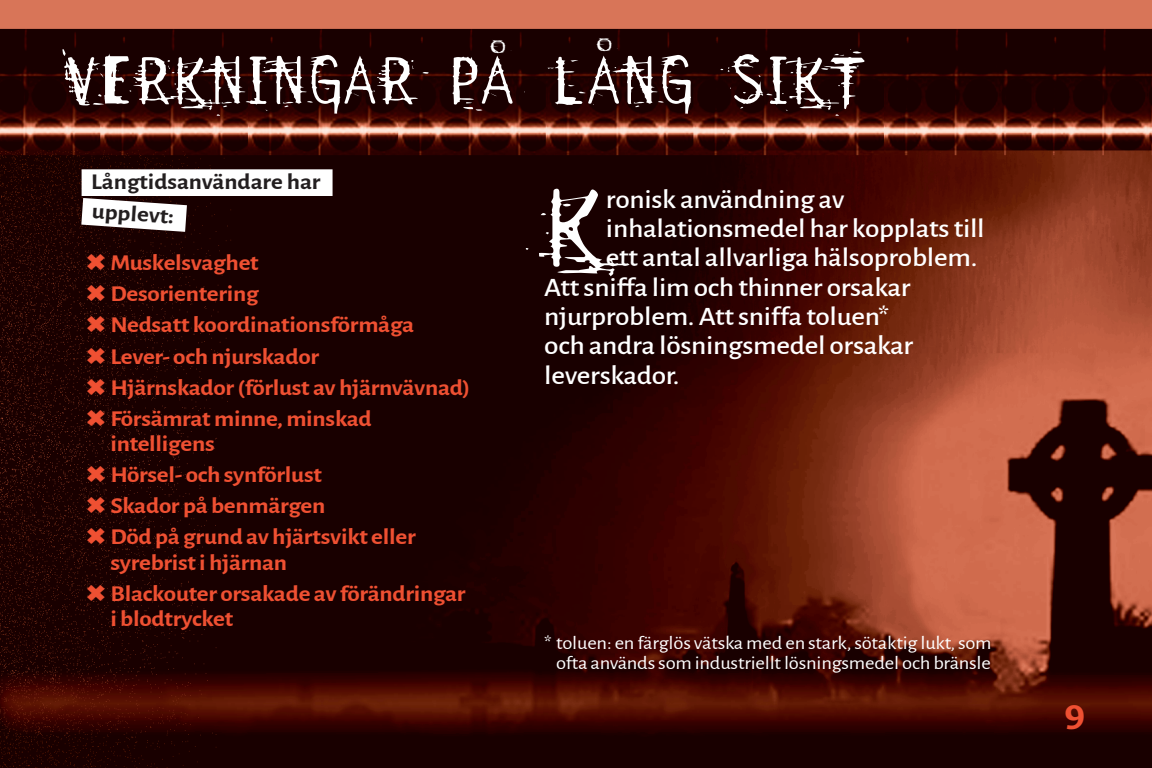
- Sluddrigt tal
- Ser berusad, förvirrad eller omtöcknad ut
- Förvirring
- Illamående
- Oförmåga att koordinera sina kroppsrörelser
- Hallucinationer och villfarelser
- Försämrat omdöme
- Medvetslöshet
- Svår huvudvärk
- Utslag runt näsan och munnen
- Plötslig död av sniffning (hjärtsvikt)
- Död på grund av kvävning, epileptiska anfall, koma eller luftvägsblockering

VERKNINGAR PÅ LÅNG SIKT

Långtidsanvändare har upplevt:

- ✖ Muskelsvaghet
- ✖ Desorientering
- ✖ Nedsatt koordinationsförmåga
- ✖ Lever- och njurskador
- ✖ Hjärnskador (förlust av hjärnvävnad)
- ✖ Försämrat minne, minskad intelligens
- ✖ Hörsel- och synförlust
- ✖ Skador på benmärgen
- ✖ Död på grund av hjärtsvikt eller syrebrist i hjärnan
- ✖ Blackouter orsakade av förändringar i blodtrycket

Kronisk användning av inhalationsmedel har kopplats till ett antal allvarliga hälsoproblem. Att sniffa lim och thinner orsakar njurproblem. Att sniffa toluen* och andra lösningsmedel orsakar leverskador.

* toluen: en färglös vätska med en stark, sötaktig lukt, som ofta används som industriellt lösningsmedel och bränsle

I morgon är det sex år sedan vår son Justin dog. Han var 16 år. Han dog av att ha andats in luftfräschare, ett fall av missbruk av inhalationsmedel. Hans meningslösa död skakade om alla som kände honom. Justin var duktig i skolan och älskade livet och tog sig an det med entusiasm. Han var en inspirationskälla för många. Jag kommer alltid att plågas av frågan om Justin skulle vara med oss idag om han hade känt till riskerna han tog." – Jackie

ÄR INHALATIONSMEDEL BEROENDEFRAMKALLANDE?

Inhalationsmedel kan vara fysiskt och psykiskt beroendeframkallande. Användare rapporterar en stark lust att fortsätta använda inhalationsmedel, särskilt efter fortsatt användning under många dagar.

En person som missbrukar inhalationsmedel bygger ofta upp en tolerans, vilket innebär att personen behöver mer av ämnet för att bli hög, vilket ökar risken för överdos.

Missbrukare som upphör med inhalationsmedel lider av abstinenssymtom som illamående, kraftig svettning, muskelkramp, huvudvärk, frossbrytningar, agitation, skakningar och hallucinationer. I allvarliga fall kan abstinens orsaka konvulsioner.

INTERNATIONELL STATISTIK

Missbruk av inhalationsmedel är ett problem som påverkar länder över hela världen.

- Bara under ett år i USA använde 2,4 miljoner människor någon form av inhalationsmedel minst en gång under det året.
- Enligt forskning i obduktionsrapporter förekommer över 500 dödsfall i USA varje år som orsakats av inhalationsmedel.
- Missbruk av inhalationsmedel är en av de vanligaste formerna av drogmissbruk i åldersgruppen 11–15 år i England och Wales. Man uppskattar att 3,5–10 procent av unga människor åtminstone har experimenterat med flyktiga lösningsmedel, och att 15 000–30 000 är nuvarande användare.
- I Storbritannien inträffade 39 procent av dödsfallen relaterade till inhalationsmedel vid offrets första försök.
- I Australien konsumerade 33 procent av användarna av inhalationsmedel dessa substanser oftare än andra droger – minst varje månad.

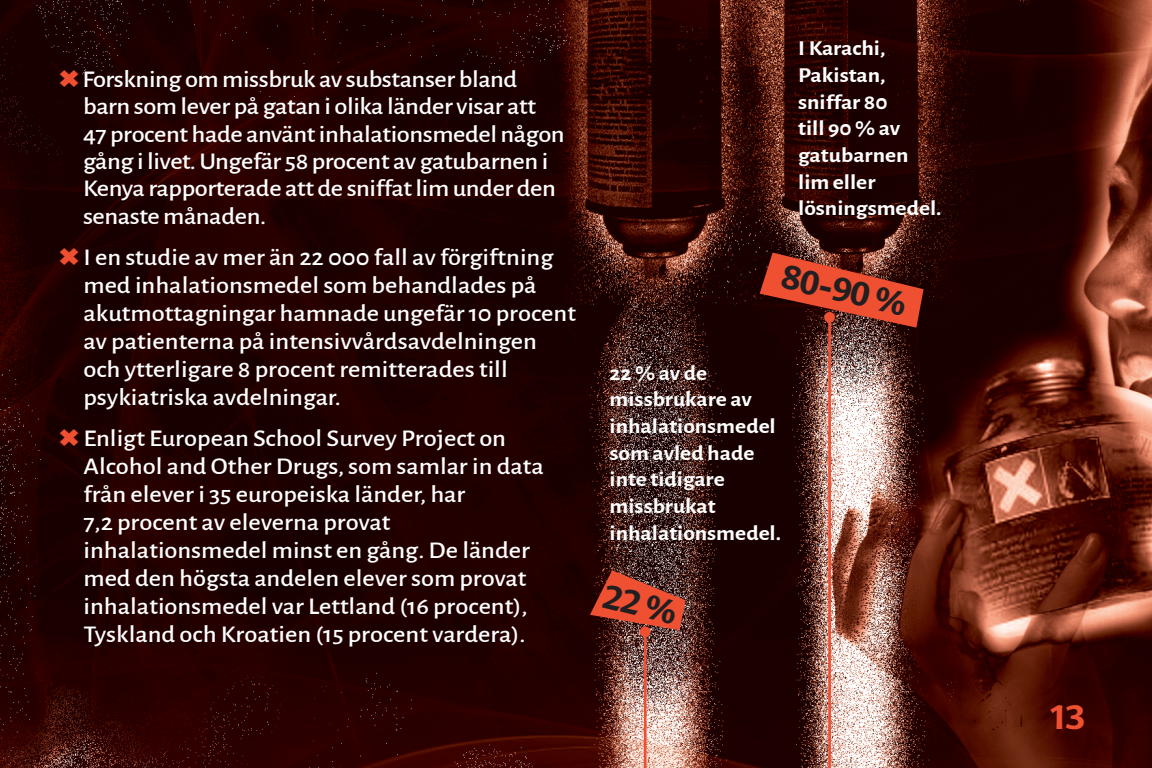
- Forskning om missbruk av substanser bland barn som lever på gatan i olika länder visar att 47 procent hade använt inhalationsmedel någon gång i livet. Ungefär 58 procent av gatubarnen i Kenya rapporterade att de sniffat lim under den senaste månaden.
- I en studie av mer än 22 000 fall av förgiftning med inhalationsmedel som behandlades på akutmottagningar hamnade ungefär 10 procent av patienterna på intensivvårdsavdelningen och ytterligare 8 procent remitterades till psykiatriska avdelningar.
- Enligt European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, som samlar in data från elever i 35 europeiska länder, har 7,2 procent av eleverna provat inhalationsmedel minst en gång. De länder med den högsta andelen elever som provat inhalationsmedel var Lettland (16 procent), Tyskland och Kroatien (15 procent vardera).

I Karachi, Pakistan, sniffar 80 till 90 % av gatubarnen lim eller lösningsmedel.

80-90 %

22 % av de missbrukare av inhalationsmedel som avled hade inte tidigare missbrukat inhalationsmedel.

22 %

I tre dagar fick jag lim gratis av en kompis. Fjärde dagen bad han mig om pengar. Vid det laget hade jag blivit beroende och var tvungen att ge honom pengar för att få en tub lim. Jag behövde flera tuber lim varje dag."
– Marty

OLIKA TYPER AV INHALATIONSMEDEL

Inhalationsmedel kan delas in i fyra olika typer:

VÄTSKOR som förångas vid rumstemperatur. Dessa finns i många lättåtkomliga hushålls- och industriprodukter såsom thinner, avfettningsmedel, bensin, lim, korrigeringsvätska och vätska i tuschpennor.

SPRAYER som sprayfärger, deodorant- och hårsprayer, vegetabiliska oljesprayer för matlagning och textilskyddssprayer.

GASER inklusive medicinska bedövningsmedel (eter, kloroform och dikväveoxid, vanligtvis kallad *lustgas*), tändare med butan, propanflaskor, spraygrädde och kylmedel.

NITRITER kemiska föreningar som finns i konserveringsmedel, läderrengöringsmedel, luftfräschare osv. De används främst för att öka sexuell njutning och är allmänt kända som *poppers* eller *snappers*.

Jag kom faktiskt på mig själv med att prata med -vad jag kallar 'gaskompisar' [hallucinationer]. En dag boffade jag och jag trodde att min vän hade dött eftersom hallucinationen av honom kom till mig.

Så småningom boffade jag inte bara för synupplevelserna, utan för sällskapet jag fick av de här låtsasvännerna som kom till mig när jag började boffa. Jag har kämpat med det här beroendet i ungefär sju månader nu." – Erin

ÄR INHALATIONSMEDEL LAGLIGA?

Trots att inhalationsmedel inte regleras i lagen om kontrollerade substanser har över ett dussin delstater i USA utfärdat restriktioner angående försäljning och distribution till minderåriga av särskilda produkter som vanligtvis missbrukas som inhalationsmedel. Vissa delstater har infört böter, fängelse eller obligatorisk behandling för försäljning, distribution, användning och/eller innehav av inhalationskemikalier.

Det finns också lagar i vissa delstater i USA som förbjuder rekreationsinhalering av lustgas.

Western Australia, South Australia, Victoria, Queensland och Northern Territory har antagit lagar som gör det olagligt att sälja produkter till någon som säljaren tror har till avsikt att inhalera dem. Polisen har rätt att visitera en person som man rimligen tror är i besittning av ett inhalationsmedel och beslagta det.

I England och Wales är det olagligt för återförsäljare att sälja flyktiga ämnen till någon om det finns anledning att tro att de kommer att använda det för inhalation och berusning.

INHALATIONSMEDEL:

Forntida kulturer i Egypten, Babylonien (nuvarande Irak), Indien och Kina använde ångor för att förändra medvetandet eller som en del av religiösa ceremonier.

Enligt vissa forskare tros prästinnorna vid Apollontemplet* i Delfi (en stad i det antika Grekland) ha andats in gasångor för att förändra sitt medvetandetillstånd under sina ritualer.

I början av 1800-talet användes vanliga bedövningsmedel som lustgas, eter och kloroform som berusningsmedel.

Lustgas betraktades som en billig ersättning för alkohol och populariserades av den brittiske kemisten Sir Humphry Davy. Han höll lustgasfester och myntade uttrycket *laughing gas* 1799. Davy konstaterade att den hade bedövande verkningar och föreslog att den kunde användas vid operationer, fast detta testades inte förrän ett halvt sekel senare.

Användningen av bedövningsmedel för nöjes skull fortsatte under hela 1800-talet i Europa och USA.

* Grekerna trodde att guden Apollon gav profetior genom prästinnor vid Apollontemplet, en forntida helgedom.

EN KORT HISTORIK

Sir Humphry Davy

På 1920-talet blev eter en ersättning för alkohol och var en rekreationsdrog under förbudstiden i USA.

På 1940-talet blev missbruk av lösningsmedel, främst bensinsniffning, populärt.

Missbruk av inhalationsmedel i USA ökade på 1950-talet och är nu utbrett bland ungdomar.

På 1960-talet sniffade man lösningsmedel i stor utsträckning, bland annat produkter som thinner och lacknafta, nagellacksborttagningsmedel, skokräm, tändvätska, sprayfärg och lim.

Under de senaste decennierna har missbruk av inhalationsmedel blivit ett stort problem bland hemlösa barn över hela världen, bland annat i Sydasien, Mexiko, Österuropa och Kenya. Gatubarn använder dessa inhalationsmedel för att döva smärtan av hunger, kyla och desperation.

Att sniffa gas och sprayfärg är också vanligt i avlägsna regioner i Kanada, Amerika, Australien, Nya Zeeland och några av Stilla havets öar.

Sanningen om droger

Droger är i grunden gifter. Verkningarna beror på hur mycket man tar.

En liten mängd fungerar som ett stimulerande medel (ökar aktiviteten). En något större mängd verkar som ett lugnande medel (undertrycker aktiviteten). En ännu större mängd verkar som ett gift och kan döda.

Detta gäller alla droger. Den enda skillnaden är mängden som behövs för att uppnå avsedd effekt.

Men många droger har en annan negativ aspekt: de påverkar sinnet direkt. De kan förvränga användarens uppfattning av det som händer omkring honom eller henne. Som en följd av detta kan personens handlingar bli egendomliga, irrationella, opassande och till och med destruktiva.

Droger blockerar alla sinnesintryck, både önskvärda och oönskade. Så även om de ger tillfällig hjälp genom att lindra smärta, slår de ut förmåga och vakenhet och grumlar ens tänkande.

Mediciner är droger som är avsedda att påskynda, sakta ner eller förändra någonting i det sätt på vilket kroppen fungerar, för att försöka få den att fungera bättre. Ibland behövs de. Men det förändrar inte det faktum att de är droger: de fungerar som stimulerande eller lugnande medel, och alltför mycket kan döda en. Så om man inte använder mediciner så som det är meningen att de ska användas, kan de vara lika farliga som illegala droger.

Den verkliga lösningen är
att skaffa fakta och att
aldrig börja ta droger.

VARFÖR TAR MAN DROGER?

Folk tar droger för att de vill förändra något i sitt liv.

Här är några skäl som unga människor har gett till att de tar droger:

- För att passa in
- För att fly verkligheten eller slappna av
- För att de är uttråkade
- För att verka vuxen
- För att göra uppror
- För att experimentera

De tror att droger är en lösning. Men till slut är det drogerna som blir problemet.

Även om det kan vara svårt att ta tag i sina problem, är följderna av droganvändning alltid värre än det problem som man försöker lösa genom att ta dem. Den verkliga lösningen är att skaffa fakta och att aldrig börja ta droger.

Miljontals häften som detta har delats ut till människor över hela världen på mer än 20 språk.

Efterhand som man finner nya droger på gatorna och mer information om deras verkningar blir kända, uppdateras dessa häften och nya skapas.

Häftena publiceras av Stiftelsen för en Drogfri Värld (Foundation for a Drug-Free World), en ideell, allmännyttig organisation med huvudkontor i Los Angeles i Kalifornien.

Stiftelsen tillhandahåller undervisningsmaterial, rådgivning och samordning för dess internationella drogförebyggande nätverk. Den arbetar med ungdomar, föräldrar, lärare, utbildare, volontärorganisationer och myndigheter – alla som är intresserade av att hjälpa andra människor leva ett liv utan drogmissbruk.

REFERENSMATERIAL:

För att se referensmaterialet som använts för att sammanställa detta häfte, gå till NejTillDroger.se/refs.

FOTON: sidan 4: BigStockPhoto (lim); sidan 7: Thomas Tamm; sidan 8: Chadwick Meyers; sidan 14: iStockphoto; sidan 18: Talaria Enterprises

FAKTA MAN MÅSTE KÄNNA TILL

Detta häfte ingår i en serie publikationer som ger fakta om marijuana, alkohol, fentanyl, syntetiska droger, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth och metamfetamin, inhalationsmedel, heroin, LSD och missbruk av receptbelagda medel. Rustad med denna information kan läsaren fatta ett beslut att leva ett liv utan droger.

För att göra gratis onlinekurser eller komma i kontakt med en Drogfri Värld-avdelning i ditt område, gå till NejTillDroger.se

Stiftelsen för en Drogfri Värld
NejTillDroger.se • info@drugfreeworld.org
(+1) 888 668 63 78 • (+1) 818 952 52 60

Scanna här för att ladda ner det här häftet

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Alla rättigheter förbehållna. Truth About Drugs och Stiftelsen för en Drogfri Värld-logon innehas av och används med tillstånd från Foundation for a Drug-Free World. #S001562 - SWEDISH